

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1702

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΛ
= ΑΥ

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟΝ

Η

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

ΚΑΙ ΤΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΔΙΑΣΥΛΗΣΙΝ

ΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΙΣΟΥΦΑΚΗ ΕΚΤΕΡΑΖΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΤΗΣ "ΑΛΗΘΕΙΑΣ"

ΟΔΟΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΑΡ 10

1885

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1202

1202

ΤΗ, ΑΓΗΡΩ, ΣΚΙΑ,
ΤΟΥ
ΛΟΙΔΙΜΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΜΝΗΣΤΟΥ
ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ
ΤΩΝ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ
ΙΩΣΗΦΑΚΗ ΕΚΖΕΡΔΖΗ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παρῆλθον ἤδη μῆνες τρεῖς ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἑλληνικὸν
δημόσιον καὶ τοὺς ὁμογενεῖς ἀπευθυνθείσης ἐγκυκλίου
περὶ τῆς σπουδαίας περιουσίας τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη
Ἐκζερδζή τῆς διὰ διαθήκης ὀρισθείσης τοῖς ἐθνικοῖς
νοσοκομείοις, ἧς τὴν διακανόνισιν ἀνέθηκε πρὸ εἴκοσι
περίπου ἐτῶν ἡ ἐφορία τῶν φιλανθρωπικῶν καταστη-
μάτων ἐνὶ τῶν τότε αὐτῆς μελῶν, τῷ ὁμογενεῖ Γ. Ζα-
ρίφῃ. Καίπερ δὲ ἐθεωρήθη καὶ κατελήθη ὡς τι ἀπο-
βλήματι καὶ ἀποτρόπαιον ὑπὸ τῆς αἰχῆς οὐλοῦντος τοῦ
οἴκου Ζαρίφῃ, οὐχ ἦττον ἐποίησε τοὺς διαδόχους τοῦ
ἀνδρὸς πολλὰ μὲν ἀλλ' ἀμφιστομα νὰ ψελλίσωσι διὰ
τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει δημοσιογραφίας ὑπερασπι-
ζομένους δῆθεν τὴν τηλικαύτην βραδύτητα τοῦ ζητή-
ματος τούτου, τὸν δὲ συντάκτην τῆς ἐγκυκλίου, εἰ ἦν
δυνατὸν ἀνακαλύψαι, γῆν καὶ ἥλιον ἀναζητοῦντες,
μονοноῦ νὰ κατακεραυνώσωσιν ἐπιθετα ἀνοικεῖα καὶ
ἀνάρμοστα ἐπισωρεύοντες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.
Καὶ ταῦτα μὲν οὐδαμῶς ἐτάραξαν τὸν συντάκτην τῆς
ἐγκυκλίου, οὐδὲ ταράττουσι, διότι δὲν πρόκειται περὶ
προσώπων, οὐδὲ περὶ προσωπικῆς ἐκδικήσεως, ἀλλὰ
περὶ ἐκτελέσεως ἱεροῦ καὶ ἀγνοῦ πατριωτικοῦ καθήκον-
τος. Ἄλλως δὲ ἔχει τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἅπανα ἡ

κοινή γνώμη ἢ ἐλευθέρως καὶ ἀπροκαταλήπτως σκεπτομένη, λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὴν τε ἐγκύκλιον καὶ τὴν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφημερίδων ἀνώνυμον ἀπάντησιν τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐπέισθη ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῶν κατ' ἀγγελλομένων δικαιούσα τὸ πατριωτικὸν θάρρος τοῦ συντάκτου τῆς ἐγκυκλίου, ὅστις πρῶτος εἰς μέσον ἔφερε τὸ ζήτημα τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη καὶ κατέστησε πᾶσι δῆλον ὅτι περὶ τῆς ἱερᾶς ἐκείνης περιουσίας ἀνόσιόν τι καὶ ἀποτρόπαιον κυφορεῖται ἢ τεκνίεται. Ὁ δὲ "Νεολόγος", ὅστις ἐπὶ τέλους ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ συνδιηλλάγη μετὰ τὰ Ἰωακειμικά διὰ τῆς προσωπικῆς ἐπισκέψεως τοῦ κ. Λ. Ζαρίφη ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ἀμφιστόμφ μαχαίρα χοῦται ἐν τοῖς γραφομένοις του τόν τε ἐπισκέπτην ἀνθεσι καὶ ρόδοις ραίνων καὶ τὴν κοινὴν γνώμην περὶ διποιοῦμενος. Τούτου δ' ἕνεκα ἐν καταλειθὶ στενωροῖα τῆ φωνῇ διακηρύττει ὅτι "ὑπάρχουσι καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄνθρωποι μὴ ἐπιτρέποντες τὴν διασύλησιν ἐθνικῆς περιουσίας, ἀλλὰ καὶ μὴ κηλιδοῦντες μεγάλας ὑπολήψεις πρὶν ἢ πεισθῶσιν ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη διασύλησις καὶ ὅτι τὸ κληροδότημα Ἰσουφάκη τοῦ Ἐνξερδζῆ πράγματοποιούμενον διατεθήσεται συνφδὰ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου ἄνευ οὔδε μιᾶς παραχρήσεως καὶ ἐκτροχιάσεως." Ἀλλὰ, καλέ μου Νεολόγε, ἀφοῦ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐν ταῖς τῆς ἐφορίας τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων συνεδριάσεσιν ἠγέρθη τὸ πρῶτον, ὡς διαδίδουσι, κατὰ

μηνα Μάϊον, διὰ δὲ τῆς ἐγκυκλίου ἐπὶ τοῦ δημοσίου τάπητος ἐτέθη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Ἰουλίου, διατί εἰς ἀπλᾶς ἠρκέσθητε διαβεβαιώσεις, καὶ δὲν προὐκαλέσατε τὴν ἐπίσημον τῆς διαθήκης δημοσίευσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν παραίτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου κ. Λ. Ζαρίφη ἀπὸ τῆς προεδρείας τῆς ἐφορίας τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων καὶ τὴν κατάθεσιν τῆς διαθήκης καὶ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτῶν; ἢ, ὅπερ βέλτιον, διατί δὲν ἐπεμείνατε ζητοῦντες ἵνα αὐτοβούλως καὶ ἐπισήμως ἐπέμβῃ τὸ Πάτριαρχεῖον, ἀναλάβῃ δὲ τὴν διευκρίνησιν καὶ διακανόνισιν τοῦ σπουδαίου τούτου κληροδοτήματος συνωδᾷ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου ἀνευ οὐδεμιᾶς παραχρήσεως καὶ ἐκτροχιάσεως ἢ ἀνωτάτη αὐτῆ πνευματικῆ ἡμῶν ἀρχῆ ἢ μόνῃ ἐναπομείνουσα σπουδία τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων καὶ παραδόσεων; Διατί καὶ πάλιν νεκρικὴ ἀκολουθεῖ σιωπὴ, τὸ δὲ ζήτημα, ὡς γινώσκομεν θετικῶς, οὐδὲ βῆμα κἂν ἔχαμεν ἐπὶ τὰ ἐμπρὸς, ἀλλὰ διατελεῖ ὄν, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, ἐπὶ ὄλην εἰκοσαετίαν ἐν τοῖς ὑποσκηνίοις τοῦ οἴκου Ζαρίφη; Ἡ στασιμότης αὕτη τοῦ ζητήματος καὶ ἡ εὐεξήγητος παρασιώπησις μὲ φέρει καὶ πάλιν εἰς τὴν στενόχωρον ἀνάγκην νὰ ἐπικαλεσθῶ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου κληροδοτήματος τὴν κοινὴν γνώμην παραθέτων αὐτῇ τὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου διαμειφθέντα, ὅπως αὕτη ἐπιβληθῆ παρὰ τῷ Πάτριαρχεῖω καὶ ζητήσῃ τὴν ταχεῖαν τοῦ κληροδοτήματος διακανόνισιν.

Τὴν 31 τοῦ μηνὸς Ἰουλίου ἀπηύθυνα πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον τὴν παροῦσαν ἐγκύκλιον μου·

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

καὶ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Ἐπί πῶλον ἐπέσχον ν' ἀποστείνω τὰς ἀλίγας ταύτας λέξεις ἐν εἰδει ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς ἡμετέρους ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον, καὶ τοῦτο διότι ἐγὼ μικρὸς καὶ ἄσημος ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ ἐσκεπτόμην ὅτι δὲν ἤθελον εἰσακουσθῆ λαμβάνων πρῶτος τὸν λόγον· ἀλλὰ βλέπων ὅτι ὅσῳ παρατείνεται ἡ σιωπὴ, τοσούτῳ ὁ κίνδυνος αὐξάνει διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει γιγνομένων ἐνεργειῶν πρὸς κατάπνιξιν μεγάλης καὶ ἱερᾶς περιουσίας, ἐθεώρησα καθήκον νὰ ὑψώσω πρῶτος τὴν φωνὴν περὶ ζητήματος ἐνδιαφέροντος τὰ ἔθνικα φιλανθρωπικὰ ἡμῶν καταστήματα, καὶ ἐπικαλεσθῶ παντὸς ὁμογενοῦς κηδομένου τῶν ἔθνικῶν συμφερόντων τὴν σύντονον ἀρωγὴν, τοῦ δὲ ἐλληνικοῦ τύπου τὴν στεντορείαν φωνὴν καὶ ὑποστήριξιν.

Πάντες γινώσκουσι τὰς ὑπηρεσίας, ἃς προσφέρουσι τοῖς ἀπόροις ὁμογενέσι τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔθνη καὶ νοσοκομεῖα· πᾶν δ' ὃ τι ἔχει σχέσιν πρὸς αὐτὰ αἰ ἑλληνικαὶ ἡμερηίδες τῆς τε Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἀναφέρουσι μετ' ἐπαίνου. Οὕτω τελευταῖον ἐπεκρότησαν τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τοῦ ἀναβιβάσαι τὴν μηνιαίαν αὐτῆς ἐπιχορήγησιν ἐκ 250 εἰς 1000 δραχμὰς εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καταστήματα, ἃ συντηρεῖ ὁ ὀβολὸς παντὸς ὁμογενοῦς φιλανθρώπου καὶ εἶναι τὸ κλείσμα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς κοινότητος.

Ἡ ἐφορία τῶν ἐν λόγῳ καταστημάτων ἀποστέλλουσα κατὰ καιροὺς διαφόρους αὐτῆς ἀντιπροσώπους εἰς τὰς ἐπισημωτέρας καὶ εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ ἑλληνικὰς ἀποικίας πειροῦται νὰ προσπασιῶνται κατὰ πᾶν ἔτος ὃ τι ἂν δύνηται ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ καὶ ὑψηλοῦ σκοποῦ, ὅν προτίθενται τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλανθρωπικὰ καταστήματα, τοῦτο μὲν περιθάλλοντα μέγαν ἀριθμὸν πτωχῶν ἀσθενῶν, τοῦτο δὲ συντελοῦντα πρὸς ἐλάττωσιν τῶν κακῶν, ἃ ὑφίσταται ἀριθμὸς τις ἀτυχῶν ἐκ τοιαύτης ἢ τοιαύτης αἰτίας τὴν διάνοιαν βεβλαμμένων, τοῦτο δὲ καὶ πρὸς περισύναξιν, διατροφήν καὶ ἐκπαίδευσιν παιδίων ἀναπήρων καὶ δυστυχῶν. Αἰ ἐνέργειαι, ἃς κατὰ καιρὸς καταβάλλουσι αἱ ἐφορίαι καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν ἱερῶν τούτων καταστημάτων, εἶναι ἀνώτεροι παντὸς ἐπαίνου· εἰς τὰς φροντίδας δὲ τούτων ὀφείλεται ἡ ὑπαρξὶς καὶ διατήρησις αὐτῶν.

Ἄλλ' οὐχ ἦττον καὶ γενναῖαι καὶ φιλόανθρωποι καρδίαι οὐκ ἐπαύσαντο ἀναμιμνησκόμεναι αὐτῶν καὶ παρέχουσαι βάλσαμον παρήγορίας, ποτὲ μὲν ἀφθόνως, ποτὲ δὲ γλίσχρως, εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἐθνικοῖς καταστήμασι καταφεύγοντας ἀτυχεῖς ἡμῶν συμπολίτας· ὑπάρχουσι δὲ δυστυχῶς καὶ δωρεαί, αἵτινες ἢ παρεσιωπήθησαν τελείως ἢ εὐρίσκονται τεθαμμέναι ὑπὸ πλουσίαν τράπεζαν ὁμογενοῦς. Οὕτω ἀπὸ τινος χρόνου εἰς τὰ στόματα τῶν ὁμογενῶν πολὺς λόγος γίνεται, μέγα σκάνδαλον προκαλῶν, περὶ κατακρατήσεως μεγάλης περιουσίας οὐχὶ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀφιερωθείσης διὰ διαθήκης τοῖς φιλοανθρωπικοῖς τούτοις καταστήμασιν.

Ἡ περιουσία αὕτη ἀνεργομένη πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν εἰς 65,000 περίπου λίρας τουρκικῆς ἡδύνατο μόνη νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἀξιοπρεπῆ τῶν ἡμετέρων ἐθνικῶν καταστημάτων διατήρησιν.

Τίνα εἰσὶ τὰ διαδιδόμενα ταῦτα, καὶ διατί ὁ ἐφημεριδογραφικὸς ἡμῶν κόσμος τηρεῖ σιωπὴν, ὡς εἰ ἡδύνατο ἐν ἐποχῇ ἐν ἣ διαβιοῦμεν νὰ κρατῆ τὸ παλαίφατον ἐκεῖνο “ Βοῦς ἐπὶ γλώττῃ βέβηκεν ”; Δὲν εἶναι ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Ἀθήναις ἑλληνικὸς τύπος, ὅστις οὐ παύεται δραττόμενος καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀφορμῆς, ἵνα ὑμνήσῃ καὶ πολλάκις ἀναβιβάσῃ εἰς τὰ αἰθέρια ὕψη τοὺς ἔστω καὶ μικρὸν συντελέσαντας ἢ συντελοῦντας ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀναγκῶν; Δὲν εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ τύπος, ὅστις ῥήγνυσι φωνὴν ἀγρίαν κατὰ πάσης καταχρήσεως κατὰ τοῦ ἐλαχίστου σκανδάλου, ὅθεν δῆποτε καὶ ἂν προέρχηται; Καὶ ὁμως

πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν ἀνὴρ τις ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος, τὸ φιλάνθρωπικὸν δ' αἶσθημα, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, εἰς ὕψιστον βαθμὸν ἔχων, ὁ ἀπλοϊκὸς καὶ ἀφελῆς Ἰσουφάκης Ἐκζερδζῆς, ἀποθνήσκων διέθετε διὰ διαθήκης τὴν ἐκ 65,000 περίπου λιρῶν τουρκικῶν περιουσίαν αὐτοῦ εἰς τὰ ἔθνικα ἐν Κωνσταντινουπόλει νοσοκομεῖα. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπέθανε καὶ ἐτάφη, ἡ μνήμη δ' αὐτοῦ ὅλως σεσιώπηται· καὶ ὅμως, εἰ ἦν ἕτερός τις φιλόκενος ἢ φιλόδοξος ὑπὸ ὁμάδος παρασίτων περιστοιχιζόμενος, οὐ μόνον λόγῳ καὶ ἐγκώμια ἤθελον ἀναγραφῇ ἐν πάσαις ταῖς ἑλληνικαῖς καὶ αὐταῖς ταῖς ξέναις ἐφημερίσιν ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος ἤθελε κηρυχθῆ.

Ἀλλὰ ποῦ εἶνε ἡ περιουσία αὐτοῦ ἢ ὑπὲρ τῶν ἔθνικων καταστημάτων ἰοισθείσα; Ἀπολαμβάνουσι τοῦλάχιστον ταῦτα τοῦ προϊόντος αὐτῆς; Ἐρωτήσατε τὴν ἐνεστῶσαν ἐφορίαν τῶν ἔθνικων τούτων καταστημάτων· αὕτη θὰ σᾶς ἀποκριθῇ ὅτι τὰ καταστήματα οὐ μόνον δὲν ἀπολαμβάνουσι τοῦ προϊόντος τῆς περιουσίας ταύτης, ἀλλὰ καὶ ἡ διαθήκη δὲν εὐρίσκεται κατατεθειμένη ἐν τοῖς ἀρχείοις αὐτῆς. Εἶνε τοῦτο, πρὸς θεοῦ, δυνατόν; καὶ ἐν τίνι ἐποχῇ καὶ ἐν μέσῳ τίνος κοινωνίας ζῶμεν; Αἱ κακαὶ γλῶσσαι διατείνονται, καὶ μάλιστα ἀνδρῶν ἀμερολήπτων καὶ ἀξιοπίστων, ὅτι αὕτη εὐρίσκεται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ μεγαπλοῦτου ἐκείνου ὁμογενοῦς, ὅστις ἀποθανὼν πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μόνον οὐκ ἀπεθεοῦτο ἐν αὐτῇ διὰ τὰς φιλάνθρωπικὰς

καὶ ἐκπαιδευτικὰς αὐτοῦ ἐπιχορηγήσεις. Τὸ δὲ ἀκατανόητον καὶ ὅλως ἀπίστευτον εἶναι ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ ἐπικαλούμενος μέγας τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους εὐεργέτης, ὁ Γεώργιος Ζαρίφης, ἐγένετο κύριος καὶ κληρονόμος τῆς περιουσίας αὐτῆς, ὡς αὐτὸς ὁ πρόεδρος τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, κ. Α. Ζαρίφης, διεκήρυξε πολλοῖς τῶν φίλων του· Εἶνε τοῦτο ἀληθές; εἶναι δυνατόν νὰ προσάψωμεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου ὅ τι ἡ υἱκὴ καρδιά ἐν τῇ ἀφελείᾳ καὶ εὐθείᾳ οὐκ ἠσχύνθη νὰ ὁμολογήσῃ ἀποδιδούσα εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ τοιαύτην ἐκτροχίασιν καὶ διασύλησιν τῆς ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ὀρισθείσης περιουσίας; Καὶ δὲν αἰσθάνεται ὅτι διὰ τῶν τοιούτων δικαιοπραξίᾶν καὶ τὴν μνήμην τοῦ πατρὸς κατασχύνει καὶ τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα δὲν δύναται νὰ ἀποσπάρῃ τῶν πόρων αὐτῶν; Ὅχι! Οἰανδῆποτε καὶ ἂν ἐποιήσατο ὁ γέρον ἐκεῖνος χρῆσιν ἢ κατάχρησιν τῆς περιουσίας ἐκείνης, αὕτη εἶνε περιουσία ἐθνικὴ καὶ ἀνήκει τοῖς φιλανθρωπικοῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καταστήμασιν. Οὐδεὶς δύναται, ὅστις δῆποτε καὶ ἂν ᾔ, ὅσην δῆποτε ἐπιρροὴν καὶ ἂν ἐξασκῇ, νὰ ἐπιβάλῃ χεῖρα βέβηλον ἐπὶ ξένης καὶ ἱερᾶς περιουσίας.

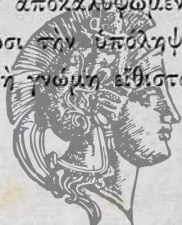
Τοῦτο καταγγέλλοντες εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν ἀρωγὴν ἐπικαλούμενοι τοῦ τε Πατριάρχου καὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει πνευματικῶν ἡμῶν σωμάτων, ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν ἔχει τὴν συνδρομὴν αὐτῶν ὡς καὶ παντὸς ὁμογενοῦς μὴ παρορῶντος ἐν ξέναις

χερσὶ νὰ καταστρέφονται ἱερὰ καὶ ὑψηλὰ προθέσεις εἰς τὴν ἐξεύρεσιν καὶ διάσωσιν τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας· καθόσον ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι οὔτε αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἡμῶν ἀρχαί, οὔτε τὸ ἔθνος θὰ ἐξακολουθῶσι νὰ κωφεύωσι καὶ νὰ κλείωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ πράξεως ἱεροσύλου. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι οἱ λέγοντες ἡμῖν ὅτι ἄλλο τι τεκταίνεται ἐν τῇ νεκρικῇ ταύτῃ συγῆ· ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας ἐγένετο μὲν γνωστὴ τοῖς ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ὅτι καταβάλλονται προσπᾶθειαι ὅπως καταλογισθῇ αὕτη, καίπερ δωρεὰ ἀποκλειστικῆ τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων, εἰς ἄλλας ἄλλων καὶ ἐπ' ὀνόματι ἑαυτῶν γενομένης χορηγίας· ὅπερ ἔσται σκάνδαλον μεγαλείτερον. Ἀλλὰ τί λέγω; Εἶνε ποτὲ δυνατὸν νὰ παραδεχθῇ ταιούτων τι τὸ Πατριαρχεῖον, ἀπὸ οὐδ' ἕτερου ἰσχυροῦ ἐραχί, ὅτι ἐδόθη ἔστω καὶ ὁ ἐλάχιστος ὀβολὸς εἰς ἐθνικὸν κατήστωμα ἐν ὀνόματι τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου φιλογενοῦς καὶ φιλαγάθου ἀνδρὸς Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ; Οὐδὲ κἂν νὰ τὸ φαντασθῇ τις εἶνε ἀνεκτόν. Τὸ Πατριαρχεῖον οὐδὲν ἕτερον καθήκον ἔχει νὰ πράξῃ ἢ νὰ ζητήσῃ τὰ χρήματα παρὰ τοῦ εἰσπράξαντος ταῦτα σὺν τοῖς τόκοις ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὰ ἔλαβε μέχρι τῆς ἡμέρας, ἐν ἣ θὰ ἀποτίσῃ αὐτὰ, καὶ καταθέσῃ ὡς κεφάλαιον ἀναφαιρέτον, ἐκ τῶν ἐτησίων τόκων τοῦ ὁποίου θέλουσι διατηρεῖσθαι, ὡς δεῖ, τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν νοσοκομεία. Ἡ εὐθύνη πάσης παραμέλησεως ἢ μεταλλαγῆς τοῦ ἀρχικοῦ προορισμοῦ τῆς περιουσίας ταύτης πεσεῖται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάντων τῶν πρὸς τοῦτο συντελούντων. Ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς

τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ᾧ ἀνήκει ἰδιαιτέρως ἡ τιμὴ τοῦ ἐκ τοῦ μέσου αὐτοῦ ἀναφανέντος μεγάλου εὐεργέτου τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ, δὲν πιστεύομεν ὅτι θὰ ἐπιτρέψῃ ν' ἀπολεσθῇ ἀδίκως καὶ κακοβούλως τὸ ὄνομα τοῦ συμπολίτου αὐτῶν.

Τοιαύτη ἐστὶν ἡ φωνή, ἣν ἀπευθύνομεν πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον· ἂν δὲ αἱ ἐνέργειαι αὐταὶ δὲν φέρωσι τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, ἐξακολουθῆ δὲ παρατεινομένη ἡ κατακράτησις τῆς μεγάλης τοῦ Ἰσουφάκη περιουσίας καὶ τηρῆται ἡ αὐτῆ σιωπὴ καὶ ἐν τῷ ἐφημεριδογραφικῷ κόσμῳ, θέλομεν ἀναγκασθῆ ν' ἀποκαλύψωμεν πολλὰ πράγματα, ἅπερ θ' ἀμαυρώσωσι τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἀνδρός, ὃν ἀπὸ πολλοῦ ἡ κοινὴ γνώμη εἴθισται νὰ τιμᾷ καὶ σέβεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εἰς τὴν ἐγκύκλιον ἡμῶν ταύτην ἡ “Κωνσταντινουπόλις” τῆς 17/29 Αὐγούστου 1885 ὑπ' ἀριθ. 184 ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς.

“Διὰ τοῦ χθεσινοῦ ταχυδρομείου τῆς Τεργέστης ἐλάβομεν ἐξ Ἀθηνῶν δῆλωσιν τινα “Πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον”, ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τινος Κ. Α. Ἀργυριάδου καὶ διανεμηθεῖσαν, ὡς πληροφοροῦμεθα, πολλοῖς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐνταῦθα. Διὰ τῆς δηλώσεως ταύτης ὁ κ. Ἀργυριάδης ἐφίστησι τὴν προ-

σοχήν τῶν ὁμογενῶν ἐπὶ μεγάλου καὶ σοβαροῦ ἀδικήματος, διαπραχθέντος ὑπὸ τοῦ αἰοιδίμου Γεωργίου Ζαρίφη πρὸς βλάβην τῶν ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. ”

“ Πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν, λέγει ὁ κ. Ἀργυριάδης, ὁ ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος Ἰσουφάκης Ἐκζερδζής, ἀποθνήσκων ἐκληροδότησεν εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα ἅπασαν τὴν περιουσίαν του συμποσούμενην εἰς 65,000 τουρκικῶν λιρῶν· ἀλλ’ ἐκ τῆς περιουσίας ταύτης οὐδ’ ὀβολὸς ἐδόθη εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα, διότι ὠκειοποιήθη αὐτὴν Γεώργιος ὁ Ζαρίφης, τοῦτο δὲ ὠμολόγησε δῆθεν καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ κ. Λεωνίδα Ζαρίφης, διακηρύξας πολλοῖς τῶν φίλων του ὅτι ὁ πατήρ του ἐκληρονόμησε τὸν Ἰσουφάκην Ἐκζερδζήν. ”

“ Φοβούμενοι μὴ εὐρεθῆ τις ἀρκούντως εὐπιστος καὶ ἀφελὴς ὥστε νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Ἀργυριάδου ἢ θεωρήσῃ ἔστω καὶ κατὰ 5 ο)ρ ἀληθῆ τὰ ἐν αὐτῇ λεγόμενα, σπεύδομεν νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ἔχουσι τὸ πρᾶγμα, θεωροῦμεν δὲ τοῦτο καθήκον ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν καὶ ὑπὸ τοῦ σεβασμοῦ ἡμῶν πρὸς τὴν μνήμην ἀνδρός, οὗ τὴν στέρησιν συναισθάνεται σύμπαν τὸ ἔθνος καὶ οὗ τὸ ὄνομα εὐλογοῦσι χιλιάδες στομάτων, θεωροῦμεν τοῦτο καθήκον καὶ πρὸς τὸ σεβαστὸν ὄνομα τῆς οἰκογενείας Ζαρίφη καὶ πρὸς τὸν ἀξιότιμον κ. Λεωνίδα Ζαρίφην, τὸν πρόεδρον τῆς ἐφορίας τῶν Φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. ”

“ Ἀληθῶς Ἰσουφάκης ὁ Ἐκζεραδζής ἀτιδίου μνήμης ἀνὴρ, θνήσκων ἐκληροδότησεν ἅπασαν τὴν περιουσίαν του εἰς τὰ Φιλανθρωπικὰ καταστήματα εἰς τὰ ὁποῖα ἀμέσως ἐκοινοποίησε τὴν προσφορὰν ὁ ἀοιδίμος Γεώργ. Ζαρίφης· ἀλλ’ ἡ περιουσία αὕτη δὲν ἦτο πραγματικὴ, ἦτοι λίραι χρυσαῖ, ὡς διατείνεται ὁ κ. Ἀργυριάδης. Ὁ Ἰσουφάκης ἦτο τροφοδότης τοῦ αὐτοκρ. στρατοῦ ἂν δὲν ἀπατώμεθα, εἶχε δὲ νὰ λαμβάνη παρὰ τῆς αὐτοκρ. κυβερνήσεως 65,000 λιρ. ἐκτὸς αὐτῶν οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν κατέλιπεν· ἡ κτηματικὴ του περιουσία ἀποτελεῖτο ἐκ μιᾶς οἰκίας, κειμένης ἐν Κοντοσκαλίῳ, καὶ ἐνὸς ἐργαστηρίου, ἅπερ ἐπίσης διέθεσεν ὁ μακαρίτης ὑπὲρ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα τὴν οἰκίαν ἐχρῆσασαν τῇ ἐφορίᾳ ταύτῃ, ἐνθα ἐπὶ μακρὰ ἔτη κατοικῆσεν ὁ ἀνὴρ ὅπως χρῆσται μὲν ὡς σχολεῖον τῆς ἐφορίας Κοντοσκαλίου. ”

“ Ἡ ἐφορία τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων καὶ τὸ ἐν τοῖς πατριαρχείοις E. M. Συμβούλιον ἐργάζονται ἔκτοτε πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Ἡ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις ἀρνεῖται νὰ πληρώσῃ τὰς 65,000 λιρῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἔχει λ)σμὸν μετὰ τοῦ συντρόφου του Ἰσουφάκη, Ἀρμενίου, οὗ ἀγνωστὸν τὸ ὄνομα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἰσουφάκης ὑπῆρξεν ὑπὸ ρῶσσοις, ἡ ἐφορία τῶν νοσοκομείων διώρισεν ἐπίτροπον αὐτῆς ἐν τῇ διεκδικήσει τῶν δικαίων τῆς τὸν ρῶσσον ὑπήκουον κ. Ἐπαμεινώνδαν Ζαχάρωφ. Ἐσχάτως μάλιστα ἡ Ἐφορία τῶν νοσοκομείων προέτεινε τῇ αὐτ. κυβερνήσει συμβιβασμὸν καθ’ ὃν νὰ πληρώσῃ

μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὀφείλει τῷ Ἰσουφάκη, νῦν δὲ τοῖς ἐθνικοῖς καταστήμασι, καὶ νὰ ἐξοφλήσῃ οὕτω τὸν λ)σμόν. Ἄλλ' ἡ κυβέρνησις καὶ τοῦτον τὸν συμβιβασμὸν ἀπέρριψε. ”

“ Τοιαύτη ἡ ὑπόθεσις τῶν 65 χιλιάδων λιρῶν ἐν ἧ κακῶς ἀνεμίχθη ὑπὸ τοῦ διατριβογράφου τὸ ὄνομα τοῦ ἀειδύμου Γεωργίου Ζαρίφη, καὶ οὐχὶ ὅπως παρίστησιν αὐτὴν ὁ κ. Ἀργυριάδης. Ἐν πολλαῖς ζητήμασι θὰ ᾔτο προτιμότερον, χρησιμότερον ἐθνικῶς καὶ ἀξιοπρεπέστερον ἀνθρωπίνως, ἐὰν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐσκεπτόμεθα μικρὸν πρὶν ἢ γράψωμεν ἢ εἴπωμεν τι. Τὸ ἀδί-
κως καὶ ἐπιπολαιῶς κατηγορεῖν εἶναι κατηγορία ἐναν-
τίον αὐτοῦ τοῦ κατηγοροῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐφημερίδος “ ἡ Κων-
σταντινούπολις ” ἀπηντήσαμεν ὡ ἐξῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Αὐγούστου 1885.

Ἀξιότιμε κύριε διευθυντά,

Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

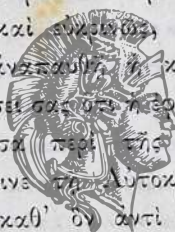
Ἦθελήσατε ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 184 φύλλῳ τῆς ἐφη-
μερίδος σας τῆς 17 Αὐγούστου νὰ κάμητε μνείαν τῆς
πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τὸ ἐλληνικὸν δημόσιον ἐγκυκλίου
μου περὶ τῆς εἰς τὰ ἐθνικὰ νοσοκομεῖα ἀφιερωθείσης

θόντα τὴν διακανόνισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου ἀνδρός, καὶ παρεισάγετε ἕτερον. Ἡ ἀξίωσίς σας αὕτη ἀπέχει παρασάγγας ὅλας τῆς ἀληθείας· προκαλοῦμεν τοὺς ζῶντας συνεπιτρόπους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ μᾶς διαψεύσωσιν, εἰ τυχὸν σφαλλώμεθα. Ἀπὸ εἰκοσαετίας ἔμελλε νὰ κανονισθῇ τὸ κληροδότημα τοῦτο· ὁ μετὰ τοσαύτης εὐχαριστήσεως καὶ προθυμίας ἀναλαβῶν τὴν διακανόνισιν καὶ ἐν τῷ μεταξύ εἰς πολλὰς μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν συμψηφίσεις ἔλθων ὡς ἐκ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐπιρροῆς καὶ τῶν χρηματιστικῶν ἐργασιῶν οὐδὲν οὐδαμῶς τῇ ἐφορίᾳ τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἀνέφερε περὶ τῆς τύχης τοῦ κληροδοτήματος τούτου· εἰ δ' εἶχεν εἰς τοῦτο ἀπελπισθῆ καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσπράξῃ τὰ χρηματικά διατὶ βλέπων τὰς μενομερεῖς κῆρυξ ἐνεργείας ἀποτυγχάνουσας δὲν ἀνήγγειλε τῇ ἐφορίᾳ καὶ τῷ ἐθνικῷ μικτῷ συμβουλίῳ καὶ δὲν παρέδωκε τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα ἐγκαίρως καὶ ὅπου δεῖ; ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λ. Ζαρίφης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἀνήγγειλέ τι. Ἴδου, κύριε διευθυντά, ζητήματα σκοτεινὰ καὶ ἀσαφῆ, ἅπερ εὐκόλως παρεξηγοῦνται. Καὶ ὅμως μετὰ τινος ἐντάσεως λέγεται καὶ διαδίδεται ὅτι ὁ οἶκος Ζαρίφης συνεψήφισε ταῦτα. Εἶνε τοῦτο ἀληθές; δυνάμεθα νὰ δώσωμεν πίστιν εἰς τὰ διαδιδόμενα; Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν τὸ πιστεύω· τοῦτο διεκλήρυττον ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ μου καὶ πρὸς τὴν ἐξακριβωσιν τούτου ἐζήτησαν τὴν συναρωγὴν τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας. Ὑμεῖς

ἔρχεσθε τώρα, κύριε διευθυντά, ὑποστηρίζοντες ὅτι ἡ ἐκκαθάρισις τοῦ λ)σμοῦ τούτου δὲν ἐγένετο καὶ ὅτι ἡ Αὐτοκρατορικὴ Ὁθωμ. Κυβέρνησις δὲν ἐκανόνισεν ἐτι τὸν λ)σμόν τοῦτον. Ἐρωτῶ ὑμᾶς ἐν πάσῃ εὐλικρινείᾳ γράφετε τοῦτο καὶ ἐν καλῇ τῇ πίστει, ἢ τοιαύτας ἐδосαν ὑμῖν πληροφορίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι; Ἄλλ' ἔστω· ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ διαθήκη τοῦ αἰοιδίμου ἐκείνου ἀνδρὸς καὶ τὰ σχετικὰ ἐγγραφα τοῦ παρὰ τῇ Αὐτοκρατορικῇ Ὁθωμ. Κυβερνήσει λ)σμοῦ τούτου; Καίενται ταῦτα ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων; ἔχει τούτων ἀντίγραφον καὶ τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ τὸ ἐθνικὸν μικτὸν Συμβούλιον; Ἄς τὸ διακηρύξωσι σαφῶς καὶ ἀπολύτως, ἵνα φωτισθῇ ἡ κοινὴ γνώμη, καὶ ἀναπαύσῃ ἡ κοινὴ συνείδησις.

Λέγεσθε ἐν τῇ ἀπαντήσεὶ σας ὅτι ἡ ἐφορία τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων μεριμνῶσα περὶ τῆς κανονισέως τοῦ λ)σμοῦ τούτου προέτεινε πρὸς τὴν Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει συμβιβασμὸν, καθ' ὃν ἀντὶ τοῦ ἡμίσεος νὰ ἐξοφληθῇ οὗτος· ἀλλὰ πότε τοῦτο ἐγένετο καὶ περὶ τίνος ἐφορίας ὀμιλεῖτε, ἐν ἣ πρόεδρος μὲν εἶνε ὁ κ. Α. Ζαρίφης, μέλη δὲ οἱ αὐτῷ συμφρονοῦντες θεράποντες καὶ ὀμιλεῖται; Πῶς δὲ συμβιβάζονται ταῦτα πρὸς τὰ διαδιδόμενα καὶ πρὸς ὅσα ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ μου εἶλεγον; Δύναται ν' ἀρνηθῇ ὁ κ. Α. Ζαρίφης ὁ καὶ δικηγορικὸν συμβούλιον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐκτροχιάσεως τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη Ἐκζεραδζῆ ποιησάμενος, δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἐρωτώμενος ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐν τινι γεύματι πρῶτον μὲν ἀμφε-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ταλάντεύθη περί τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων εἰπὼν δίστομα καὶ ἀσαφῆ, εἶτα δὲ προσέθηκεν ὅτι ὁ πατήρ του δι' ἐπισήμου ἐπιστολῆς ἐκ Παρισίων ἐδήλου ὅτι τὴν τοῦ Ἰσουράκη περιουσίαν διέθετε κατὰ βούλησιν, δῶδεκα μὲν χιλιάδας λίρας ὑπὲρ τῆς μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς δωρησάμενος, χιλίας δὲ ὑπὲρ τῶν ἐν Θεραπείαις σχολείων, ἄλλας δὲ τόσας διὰ τὰ χρέη τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ ἐν Πέρχ, 10 τοῖς 0/0 διὰ τὰ ἐθνικὰ νοσοκομεῖα διεφύλαττε καὶ 40 τοῖς 0/0 ἐμελλε νὰ λάβῃ κάποιος Ζαχάρωφ, ὅστις ὡς Ῥῶσσος ὑπήκοος εἶχεν ὑποσχεθῆ τὴν σύμπραξιν του· εἰς δὲ τῶν ὁμογενῶν ἐκεῖ παρὼν ἀκούσας ταῦτα ἐθώπευσεν αὐτὸν εἰπὼν ἐν ὅλῃ τῇ χαρακτηριζούσῃ τὴν ψυχὴν του ἀγαθότητι· « Πάυσον, παιδί μου, λέγων ταῦτα, ἄπερ ἀμαυροῦσαι τὴν ἀπόληψιν τοῦ πατρὸς σου· ὁ πατήρ σου δὲν ἐδικαιούτο νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν τοῦ Ἐκζερόζη κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ· τὴν ὑπόθεσιν γινώσκω καλῶς καὶ οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ οἱ τότε συνεφορευόντες τῷ πατρὶ ἐκ τῶν καλλιτέρων ὁμογενῶν· οὗτοι κατέστησαν ἐπίτροπον ἐκ μέρους τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τὸν πατέρα σου ἵνα εἰσπράξῃ τὰ καθυστερούμενα διὰ λ)σμὸν τῶν νοσοκομείων καὶ οὐδὲν πλέον, καὶ ὅτι ἂν ὁ πατήρ σου εἰσέπραξε τὰ χρήματα ἢ συνεψήφισεν αὐτὰ μετὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, καθῆκον καὶ χρέος σου εἶνε νὰ πληρώσητε τοῖς νοσοκομείοις τὰ χρήματα· ἐὰν ὁμως δὲν ἐγένετο τοῦτο καὶ ὁ λ)σμὸς μὲνη ἐκκρεμῆς, δότε τότε τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα τῷ Πα-

τριάρχη καὶ τῷ ἐθνικῷ μικτῷ Συμβουλίῳ, ὅπως γένηται ἡ δέουσα πρὸς εἰσπραξίν φροντίς." Ὁ κ. Λ. Ζαρίφης δύναται ν' ἀρνηθῆ ταῦτα;

"Ἀφετε λοιπὸν, κύριε διευθυντὰ, τὰς ὑπεκφυγὰς καὶ τὰς δικαιολογήσεις. Τὸ ζήτημα εἶνε ἐθνικὸν, ἐθνικώτατον· ἡ περιουσία τοῦ Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ εἶνε ἱερά καὶ ὡς τοιαύτη ἀπαρabiάστος, εἶνε διατεθειμένη ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῶν ἡμετέρων ἐθνικῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων. Ὑψώσατε τὴν φωνὴν σας ὑπὲρ αὐτῶν ὡς ἄξιός τῆς ἀποστολῆς τῆς δημοσιογραφίας ἐργάτης· θὰ προσενέγκητε τῷ ἔθνει μεγάλην ὑπηρεσίαν, θ' ἀπαλλάξητε δὲ καὶ τὴν μνήμην τοῦ Γ. Ζαρίφη ἀπὸ τῆς κηλίδος, ἣν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀρνούμενος καὶ δυστροπῶν πειρᾶται νὰ καταστήσῃ ἀνέκπλυτον.

Ἡ ἑλληνικὴ δημοσιογραφία ἀναλαμβάνουσα ἐν χειρὶ τὴν περιφύλαξιν καὶ διάσωσιν τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη Ἐκζερδζῆ καὶ εὐλακρῶς τὴν κοινὴν γνώμην διαφωτίζουσα ἀπαλλάττει καὶ ἐμὲ τοῦ κόπου τοῦ ἐπανελθεῖν ἐπὶ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Τὴν πρώτην ἀπάντησιν τῆς ἐφημερίδος “ ἡ Κωνσταντινούπολις ” παρηκολούθησε μετ’ ὀλίγον νέα ὁμόφωνος Κοινοποίησις “ Νεολόγου ” καὶ “ Κωνσταντινουπόλεως ” τὴν 19/31 Αὐγούστου, τὸ πρῶτον ἤδη ὁμοφρονουσῶν καὶ ἀμιλλωμένων τίς νὰ ἐπιδαψιλεύσῃ θυμιάματα εὐπροσδεκτότερα. Καὶ ἡ μὲν “ Κωνσταντινούπολις ” ἀναιροῦσα ἐν πολλοῖς τὸ ἑαυτῆς φύλλον τῆς προτεραίας ἐκφράζεται ὡς ἐξῆς ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς ἀρουμένη πλεονεξ εἰδήσεις τῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

“ Κωνσταντινούπολις ” 19/31 Αὐγούστου 1885.
Ἄριθ. 185.

“ Ἐπανορθοῦμεν ἐξ αὐθεντικῆς πληροφορηθέντες πηγῆς διὰ τῶν ἐπομένων τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἰουσουφάκη Ἐκζερτζῆ, περὶ ἧς ἐγράψαμεν ἐν τῷ προηγούμενῳ φύλλῳ. ”

“ Ὁ Ἰουσουφάκης, ῥώσσος ὑπήκοος, ἀπέθανε τῷ 1865 καταλιπὼν διαθήκην καὶ κωδίκελλον ἐγγραφέντα ἀμφότερα ἐν τῷ ἐνταῦθα ῥωσσικῷ προξενεῖῳ, ἐνθα δύναται πᾶς ὁ βουλόμενος νὰ ἴδῃ αὐτά. Τὴν εἰς

μετρητὰ περιουσίαν του, ἥτις ἐκκαθαρισθεῖσα ἀνῆλθεν εἰς ἑξακισχιλίας λίρας διέθετε πολλοῖς καὶ διαφόροις, οἷον συγγενέσι, φίλοις, ἐκκλησίαις κλπ. Ὁ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης του, ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Ζαρίφης, ἠναγκάσθη ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου του ταμείου νὰ συμπληρώσῃ τὸ πρὸς πληρωμὴν πάντων τούτων ἀπαιτούμενον ποσόν, διότι αἱ ἀξιώσεις αὐτῶν ὑπερέβαλλον τὴν εἰς μετρητὰ περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος. ”

“ Ἐκτὸς τοῦ ποσοῦ τούτου ὁ Ἰουσουράκης κατέλιπεν ἀπαιτήσιν παρὰ τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως 2,500,000 γρσοίων. Ὁ κ. Ζαρίφης ἤρξατο ἀμέσως διὰ τῆς ῥωσικῆς πρεσβείας καὶ τῆ συμπράξει τοῦ κ. Ἐπαμεινώνδα Ζαχάρωφ ἐνεργῶν παρὰ τῆ αὐτοκρατορικῆ κυβερνήσει πρὸς εἰσπράξιν τοῦ ποσοῦ τούτου. Δυστυχῶς μέτροι τῆς σήμερον οὐδ’ ὅβολος εἰσπράχθη ἐξ αὐτοῦ, οὐδ’ ὅβολος συνελήφθη πρὸς ἄλλους λογαριασμούς. Ταῦτα πάντα γινώσκουσι κάλλιστα ἢ τε ῥωσικῆ πρεσβεία καὶ τὸ οἰκουμένικόν πατριαρχεῖον. ”

“ Οὕτως ἔχει ἡ ὑπόθεσις αὕτη καὶ οὐχὶ ὅπως ἀρηγεῖται αὐτὴν ὁ κ. Ἀργυριάδης ἐν τῇ παραδόξῳ αὐτοῦ πρὸς τὸ πανελλήνιον δηλώσει του. Οἱ τὰ κατὰ τὸ κληροδότημα Ἰουσουράκη ἀγροσύντες καὶ ἀτελεῖς πληροφορίας περὶ αὐτοῦ λαβόντες καὶ ἄλλ’ ἀντ’ ἄλλων ὑπὸ τῆς κακοβουλίας διαδιδόμενα ἀκούσαντες πεισθίσονται νῦν ὅτι ἡμάρτησαν ἔστω καὶ κατὰ διάνοιαν ἐνοχοποιήσαντες τὸν σεβαστὸν οἶκον τοῦ Ζαρίφη, ἔστω καὶ ὑπόνοιαν ἀπλῆν συλλαβόντες ὅτι ἦτο δυνατόν ὁ μέγας εὐεργέτης τοῦ ἔθνους ὁ ἀοιδίμος ἐκεῖνος ἀνὴρ νὰ ἐπιτρέ-

ψη τὴν εἰς τὸ ταμεῖόν του εἴσοδον καὶ ἐνὸς ὀβολοῦ ἐκ χρημάτων ἀνηκόντων ἄλλοις, καὶ δὴ τοῖς φιλανθρωπικοῖς καταστήμασιν. Αὐτὸς ὁ τοσοῦτον μοχθήσας ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν νοσοκόμειων, ὁ καὶ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς καθ' ὅλον του τὸν βίον ἐργασθεὶς ὑπὲρ αὐτῶν καὶ πολλὰ κατορθώσας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὁ τὸ βαλάντιόν του κενώσας χάριν τῶν ἐθνικῶν ἔργων, θὰ κατεχρᾶτο τὰ χρήματα τοῦ φιλανθρώπου Ἰουσουφάκη! Ἄλλ' εὐρίσκονται ἄνθρωποι, οἷος ὁ συντάκτης τῆς πομπῶδους ταύτης καὶ ἀνοήτου δηλώσεως, "Ἕλληνες δυστυχῶς, τολμῶντες νὰ διασύρῳσιν ὄνομα σεβαστὸν παντὶ τῷ πανελληνίῳ. Τοῦτο τὸ ἄπορον. Πλὴν ἡ ἀχαριστία εἶναι ἴδιον χαρακτηριστικὸν ἀνθρώπων τινῶν καὶ εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν δεόν βεβαίως νὰ κατατάξωμεν καὶ τὸν ἐν λόγῳ διατριβογράφον."

"Ἐὰν δὲ ὁ Ἀργυριάδης οὗτος εἶναι ἀπλῶς un homme de bois ἢ μᾶλλον αὐλὸν τι καὶ ἀνύπαρκτον πρᾶγμα καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ὑποκινήσαντες τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὑπὸ μαύρου φθόνου ἀγόμενοι ὅτι τὸ ὄνομα Ζαρίφη τηλικαύτης ἀπολαύει τιμῆς καὶ ὑπολήψεως παρ' ὁμογενέσι καὶ ξένοις, τότε οἰκτείρομεν αὐτοὺς τῇ ἀληθείᾳ, ὅτι τὴν κακὴν ἐξελέξαντο ὁδὸν ὅπως πλήξωσιν οἶκον ἄτρωτον, ὄνομα ἀγαπητὸν, περιβαλλόμενον ὑπὸ ἀφθίτου αἴγλης, ἥτοι τῆς ἀγάπης πάντων."

‘Ο δὲ “Νεολόγος” ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν τῆς
19/31 Αὐγούστου 1885 καὶ ὑπ’ Ἀριθ. 4881 ὡς ἐξῆς.

“ Μακρὰ ἀπεστάλη ἡμῖν τε καὶ πολλοῖς ἐνταῦθα
ἐντυπος διατριβὴ διὰ τοῦ τεργεσταίου ἐξ Ἀθηνῶν,
φέρουσα τὴν ὑπογραφήν Κ. Α. Ἀργυριάδης. Ἐν
τῇ διατριβῇ ταύτῃ ὁ γράφων ὑπὸ τὸ πρόσχημα
μερίμνης ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων φιλανθρωπικῶν κατα-
στημάτων ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ μακαρίτης Ἰωσηφάκης
Ἐνξερτζῆς ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας διέθηκε πρὸ δέκα καὶ
ἐπέκεινα ἐτῶν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, εἰς 65,000
περίπου τουρκικὰς λίρας συμποσούμενην, εἰς τὰ φιλαν-
θρωπικὰ κατὰστάματα· ὅτι τοῦ αἰοιδίμου ἐκείνου εὐεργε-
του ἡ μνήμη ὄλως σεσιώπηται· ὅτι ἡ περιουσία αὐτῆ,
οἷονεὶ διασυληθεῖσα, εὐρίσκεται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ αἰοιδίμου
Γεωργίου Ζαρίφη· ὅτι, τέλος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ κ.
Λεωνίδας Ζαρίφης ἐκήρυξε πολλοῖς τῶν φίλων του
ὅτι ὁ πατήρ του ἐγένετο ὁ κύριος καὶ κληρονόμος τῆς
περιουσίας ταύτης. Καὶ ἐπὶ ταῖς ἀποκαλύψεις ταύταις
ὁ γράφων ψέγει τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν
Ἀθήναις ἑλληνικὸν τύπον ὡς σιωπῶντα, καὶ ἄκων
οἷονεὶ ἀναμιμνήσκειται τοῦ παλαιφάτου ἐκείνου “ Βοῦς
ἐπὶ γλώσση βέβηκε ”.

“ Δεινόταται ἀληθῶς αἱ ἀποκαλύψεις καὶ αἱ μομφαὶ
αὗται κατὰ τεθνεῶτος ἀνδρὸς, οὗ τὸν τάφον ἔρρανε
μετὰ δακρῶν εὐγνωμοσύνης ἅπαν τὸ ἑλληνικόν, παρι-

σταμένου νυν ὡς τοῦ ἐσχάτου τῶν καταχρηστών καὶ ἄρπαγος ἐθνικῆς περιουσίας. Ἄλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ μέγεθος τῆς κατηγορίας ὁ γράφων ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς πρὶν ἢ ἐπιρρίψῃ τηλικαύτην κηλίδαν ἐπὶ σεβαστοῦ ὀνόματος καὶ προσάψῃ τοιοῦτον μῶμον εἰς τὸν ἑλληνικὸν τύπον. ”

“ Καὶ πρῶτον ἡ ἀποκάλυψις περὶ τῆς περιουσίας καὶ τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου Ἰωσηφάκη Ἐνξερτζῆ οὐδεμίαν τυγχάνει οὕσα ἀποκάλυψις τὴν διαθήκην ἐκείνην συνυπέγραψαν ὡς μάρτυρες γεραροὶ ἄνδρες, ἐπιζῶντες ἔτι, τὸ δὲ περιεχόμενον αὐτῆς οὐδενὶ τῶν ὑπαρξάντων μελῶν τῶν διαφόρων ἐφοριῶν τῶν φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ὑπαρχει ἄγνωστον, ὡς οὐδὲ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἡμεῶν ἀρχαῖς. Αἱ περὶ τὴν ἀποκάλυψιν ἐκκρεμοὺς μετὰ τῆς αὐτοκαταποικιστικῆς κυβερνήσεως ὑποθέσεως, εἰς τὴν ἐπιπέσει τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ γενναίου κληροδοτήματος τοῦ ἀειδύμου Ἰωσηφάκη, ἀναφεῖσθαι δυσχέρεια, πρὸς ἐξομάλινσιν τῶν ὁποίων τὰ μάλιστα ἐμόχθησεν ὁ ζείμνηστος Γ. Ζαρίφης, μήπω ἀρθεῖσαι ὀριστικῶς, ἔδωκαν ἐπ' ἐσχάτων ἀφορμὴν εἰς τινὰς διαδόσεις, ἅς ὅμως δὲν ἔπρεπε ν' ἀναγράφῃ ἀβασανίστως ὁ κ. Κ. Α. Ἀργυριάδης, ἀπομιμούμενος τὸν ἑλληνικὸν τύπον, ὅστις οὐχὶ ἐν ἀγνοίᾳ διατελῶν τῶν διαδόσεων τούτων ἐνόμισεν ὅτι πρὶν ἢ ἀγαστὴν κηλιδώσῃ μνήμην ὤφειλε νὰ λάβῃ αὐθεντικὰς πληροφορίας. ”

“ Ἴδου δὲ κατὰ ταύτας τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως καὶ τὸ σημεῖον ἐν ᾧ σήμερον εὐρίσκεται ”

“ Τῷ 1865 ὁ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας καταγόμενος, ἐν Κωντοσκαλίῳ δὲ κατοικῶν, Ἰωσηφάκης Ἐνξερτζῆς, ἀνὴρ φιλελεήμων, συνέταττε διαθήκην μετὰ κωδικέλλου, ἀναγραφείσαν ἐν τῷ ῥωσικῷ προξενείῳ, καθὸ τοῦ διαθέτου ῥώσσου ὑπηκόου τυγχάνοντος. Ἐκ τῆς διαθήκης ταύτης, ἣν ἰδίους εἶδομεν ὄμμασιν, ἐξάγεται ὅτι ἡ περιουσία τοῦ αἰοιδίμου ἐκείνου συνέκειτο ἐκ μετρητῶν ἐξακισχιλίων περίπου λιρῶν, ὡς ἐξεκαθαρίσθησαν, καὶ ἐκ μιᾶς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως, ἀπαιτήσεως ἣτις συνεποσοῦτο εἰς 2 ἑκατομμύρια 500 χιλ. γροσίων περίπου. Ὁ Ἰωσηφάκης διετίθη ὑπὲρ πολλῶν καὶ διαφόρων ποσῶν, ὧν τὸ σύνολον ὑπερέβαινε τὸ κεφάλαιον τῶν μετρητῶν, τὰ δ' ὑπολειπόμενα ἐκληροδοτεῖ πάντα ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν καὶ ἀνθρωπικῶν καταστάσεων, ὡς ἠδελφεοῦται ὁ ἅγιος Θεὸς τὸν κ. Γεώργιον Ζαρίφην, ὃν ὠνομάζειν ἐκτελεστήν τῆς διαθήκης. Τοῦ διαθέτου ἀποθανόντος, ὁ αἰοιδίμος Γεώργιος Ζαρίφης ἐκτελῶν κατὰ γράμμα τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης, ἔδωκεν ὅπου δεῖ τὰ διαταχθέντα ποσᾶ, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων, μὴ ἐπαρκούντων τῶν μετρητῶν, ἰκανὰ ἐκ τῶν ἰδίων κατέβαλεν· ἔπειτα ἐπέδιώξε τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἐπὶ τῆς ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως ἀπαιτήσεως τοῦ μακαρίτου Ἰωσηφάκη διὰ τῆς ῥωσικῆς πρεσβείας, συμπράττοντος αὐτῷ τοῦ κυρίου Ἐπαμινώνδα Ζαχάροφ. Ἡ διεκπεραίωσις τῆς ὑποθέσεως, μεθ' ὅλας τὰς δραστηρίους ἐνεργείας καὶ προσπάθειας τῆς ἐνταῦθα ῥωσικῆς πρεσβείας, δὲν ἐπετεύχθη μέχρι τοῦδε, καὶ, καθὰ γινώ-

σκύουσιν ἢ τε ῥωσικὴ πρεσβεία καὶ ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, διαβεβαιούμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς, οὐδ' ὀβολὸς εἰσέτι εἰσεπράχθη ἐκ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπαιτήσεως. Ἐν τούτοις στερραὶ ὑπάρχουσιν ἐλπίδες ὅτι ταχέως ἢ ὑπόθεσις, εὐρισκομένη νῦν εἰς καλὴν ὁδὸν, διεκπεραιούται, πεπείσμεθα δὲ ὅτι ἅπαν τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν διατεθήσεται συνωδᾶ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου Ἰωσηφάκη τοῦ Ἐνξερτζῆ. ”

“ Καὶ ἤδη μετὰ τὸ ἱστορικὸν τοῦτο θεωροῦμεν περιττὸν ν' ἀξιώσωμεν μείζονος προσοχῆς τὴν διατριβὴν τοῦ κ. Κ. Α. Ἀργυριάδου, διαβεβαιούντες μόνον αὐτὸν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἄνθρωποι μὴ ἐπιτρέποντες τὴν διασύλησιν ἐθνικῆς περιουσίας ἀλλὰ καὶ μὴ κηλιδοῦντες μεγάλης ὑπολήψεις πρὶν ἢ πεισθῶσιν ὅτι ὑπάρχει πραγματικαὶ τιαύτη διασύλησις καὶ ὅτι τὸ κληροδότημα Ἰωσηφάκη τοῦ Ἐνξερτζῆ, πραγματοποιούμενον, διατεθήσεται συνωδᾶ τῇ θελήσει τοῦ ἀοιδίμου διαθέτου ἄνευ οὐδεμιᾶς παραχρήσεως καὶ ἐκτροχιάσεως. ”

Τὰς κοινοποιήσεις ταύτας παρακολουθεῖ μετ' ὀλίγον ὁ Phare du Bosphore, τῆς 1er septembre 1885, n° 198.

UNE ACCUSATION GRATUITE

Un libelle sans queue ni tête a paru ces jours-ci, à Athènes; signé C. A. Argyriadès et dirigé

contre une famille de notre ville, respectable à tous égards, la famille Zarifi. L'auteur prétend que feu Youssoufaki Exerdji, Grec, sujet russe, originaire de l'Asie Mineure, avait légué sa fortune, se montant à 65 mille livres environ, aux établissements philanthropiques grecs de Constantinople et nommé feu Georges Zarifi son exécuteur testamentaire ; que, depuis longtemps, la famille Zarifi détient cette fortune au préjudice de la nation grecque. L'auteur conclut que, si cet appel qu'il adresse à ses nationaux en général et à la presse grecque en particulier ne réussit pas à faire entendre raison à la famille Zarifi, il se réserve de revenir sur cette question et de faire des révélations édifiantes.

Pour dire toute la vérité, la lecture de ce factum a laissé tout le monde froid. Nul n'a cru un seul instant que la famille Zarifi, dont les bienfaits en faveur de la nation grecque et de l'Eglise ne se comptent plus, fût capable de détourner de sa pieuse destination un legs sacré, qui a pu lui être confié en dépôt, comme l'auteur du libelle le prétend avec emphase.

Le nom du grand philanthrope, chef de cette respectable famille, suffit à réduire à néant l'odieuse accusation dont elle est l'objet, de la part d'un homme qui nous a l'air de

puiser ses renseignements dans les cafés et les brasseries et de fonder sur de simples racontars, dépourvus de caractère sérieux, des considérations offensantes qu'il eût à coup sûr épargnées à ses nationaux, tous admirateurs de la famille Zarifi, s'il avait seulement soumis ses renseignements, ainsi ramassés au hasard, à un examen quelque peu attentif.

Voici maintenant la vérité au sujet de cette fameuse aubaine prétendument en danger.

Youssoufaki n'a laissé qu'une fortune réalisable de 6 mille livres, qui n'a pas suffi à satisfaire les exigences légitimes des établissements d'utilité publique en faveur desquels le généreux défunt avait testé, et il a fallu que feu Georges Zarifi arrachât de sa propre caisse les sommes insuffisantes.

De plus, Youssoufaki légua aux hôpitaux grecs une créance sur le gouvernement de 25 mille livres turques, dont il chargea Georges Zarifi, son exécuteur testamentaire, de poursuivre le recouvrement. Mais, en dépit des efforts de l'ambassade de Russie, dont relevait le testateur, et de feu Georges Zarifi, et malgré les jugements rendus par les commissions mixtes qui furent instituées à différentes époques, la créance en question ne fut

pas recouvrée, et le procès, quoique toujours en très bonne voie, resta pendant.

M. Léonidas Zarifi, à qui échet, après la mort de son père, la tâche de poursuivre l'affaire, désireux de couper court aux commérages de certaines mauvaises langues, dans l'intérêt de la mémoire de son père laquelle est, comme de raison, sacrée à ses yeux, tint, dès le principe, le Patriarcat œcuménique ainsi que le Conseil d'administration des Hôpitaux grecs au courant de ses moindres démarches, et c'est sur les prières de S. S. le Patriarche et de l'Ephorie des Hôpitaux qu'il s'en occupe toujours après avoir pris conseil de trois avocats distingués de notre ville, qui, s'étant réunis à sa demande, ont tracé la voie à suivre.

Après ce qui précède, que reste-t-il du libelle inconvenant de M. Argyriadès? Rien assurément, si ce n'est l'impression pénible que fait toujours sur l'opinion publique une grave accusation formulée à la légère et réduite à néant par le premier souffle de la vérité.

Il faut espérer qu'à l'avenir M. Argyriadès mettra plus de circonspection à la rédaction de ses manifestes patriotiques, s'il tient à ce que le public prenne en considération ses écrits et croie à la pureté de son patriotisme.

Ὡς δὲ ἐπισφράγισμα ἔρχεται ἡ “ Τερτζουμάνι Χακκηκάτ ” κατὰ μετάφρασιν τῆς “ Κωνσταντινουπόλεως ” τῆς 24/6 Σεπτεμβρίου καὶ ὑπ’ ἀριθμὸν 190.

“ Ἡ “ Τερτζουμάνι Χακκηκάτ ” γράφει τὰ ἐπόμενα περὶ τοῦ γνωστοῦ λιβέλλου τοῦ κ. Ἀργυριάδου.

“ Ὅταν ἀπαγγέλλῃ τις τὸ ὄνομα Ζαρίφης, προφέρει τὸ ὄνομα ἀνδρὸς, οὐτινος αἱ εὐεργετικαὶ προσπάθειαι δὲν ἀνήκουσι μόνον εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀλλ’ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη τῆς χώρας, διὰ τοῦτο ἡ ὑπεράσπισις τοῦ ὀνόματος τούτου ἕνεκα τῶν εὐεργετημάτων καὶ ἀγαθοεργιῶν αὐτοῦ δὲν ἐπιβάλλεται μόνον εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἡμερίδας. Καὶ ὁ λοιπὸς τύπος καὶ πρὸ πάντων ἡ ἡμερίς ἡμῶν θεωρεῖ καθήκον αὐτῆς τὸ συμβαδίζειν τῷ ἑλληνικῷ τύπῳ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ.

“ Αἱ ἐπ’ ὀνόματι τοῦ Ζαρίφη γινόμεναι ἀγαθοεργίαι εἶναι τόσον πολυάριθμοι καὶ τόσον μεγάλοι, ὥστε ὁ ἐγωῖσμοῦ μόνον καὶ ἰδιοτελείας ἐμπορούμενος ἄνθρωπος, καὶ ἐὰν ἀκόμη γίνῃ κάτοχος δισεκατομμυρίων, οὐδὲ τὸ ἐν δέκατον ἢ τὸ ἑκατοστὸν αὐτῶν δύναται νὰ κατορθώσῃ.”

“ Ὁ τοσαύτην κλίσιν ἐπιδειξάμενος εἰς τὸ ἀγαθοεργεῖν καὶ εὐεργετεῖν, ὑπαρχόντων δι’ αὐτὸν τόσων μέσων ἐντίμων διὰ νὰ κερδίσῃ χρήματα, οὐδέποτε καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει καταδέχεται, οὐδὲ συγκαταβαίνει νὰ ἐπιβάλῃ χεῖρα εἰς διαθήκην ἐνὸς ἀποθανόντος ἀνθρώπου. Οὐδεὶς πιστεύει εἰς τὸν θέλοντα νὰ δισχυρισθῇ τοιοῦτόν τι· ἀπ’ ἐναντίας ἐὰν ὑπάρχῃ τι πιστευτὸν εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ λέγουσιν αἱ ἑλληνικαὶ ἡμερίδες,

ἦτοι ὅτι ὁ μακαρίτης Ζαρίφης στενπλήρωσεν ἐξ ἰδίων τὸ ὑπὸ τῆς διαθήκης ὀρισθὲν ποσόν, εἰς ὃ δὲν ἐπῆρκει ἢ εὐρεθεῖσα περιουσία· καὶ τῶντι ὁ μεγαλόδωρος ἐκεῖνος ἀνὴρ τοιοῦτος ἦν καὶ τοιαῦτα συνείθιζε νὰ πράττη. ”

“ Ὅσον δ’ ἀφορᾷ τὸν υἱὸν τοῦ μακαρίτου κ. Λεωνίδα, οὐδὲν ἠκούσαμεν περὶ ἐλαττώσεως ὑπ’ αὐτοῦ τῶν ἀγαθοεργιῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Τινὲς ἐπὶ τινα καιρὸν ἐνόμισαν ὅτι ὁ κ. Λεωνίδας Ζαρίφης ἐσκόπει νὰ παύσῃ τὰς ὑπὲρ τῶν πτωχῶν μαθητῶν ἐπιχορηγήσεις τοῦ μακαρίτου, ἀλλ’ ὡς πιστεύομεν, ἢ ὑπόθεσις αὕτη δὲν ἐπηλήθευσεν. Ἄπ’ ἐναντίας ὁ κ. Λεωνίδας, ὡς λίαν εὐχάριστως πληροφοροῦμεθα, διὰ τῆς ἐπαυξήσεως ἐξ ἰδίων τῶν πτωχῶν αὐτοῦ ἀγαθοεργιῶν ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ὁ ἄξιός τοῦ Γεωργίου Ζαρίφη υἱὸς καὶ κληρονόμος καὶ ἐν τῷ παρόντι ματαίῳ κόσμῳ βαδίζων ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ πατρὸς προσπαθεῖ καὶ οὗτος νὰ ἐγκαταλίπη ἀγαθὴν μνήμην. ”

“ Οἱ δὲ χαμερπεῖς καὶ πρόστυχοι ἄνθρωποι, οἱ τολμῶντες νὰ συκοφαντῶσι μίαν τοιαύτην οἰκογένειαν, εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες τὰ πάντα τολμῶσι χάριν πέντε, δέκα γροσίων ὡς πολλάκις συνέβη καὶ ἰκανὰ ὑπάρχουσι παραδείγματα· ἀλλ’ ἢ ἐλεημοσύνη δέον νὰ δίδηται εἰς τοὺς ἀξίους ταύτης καὶ οὐχὶ εἰς τοιοῦτους φαύλους καὶ ἀντὶ πάσης ἀπαντήσεως εἰς τοὺς ἀναισχύντους τούτους προτιμότερον νὰ ἀποπέμπωνται διὰ τοῦ ἰναέτολα (ὁ Θεὸς νὰ σ’ ἐλεήσῃ). ”

III

Πρὸς τὰς ἐπίσημους οὕτως εἶπεν ταύτας κοινοποιήσεις, ὧν σκοπὸς ἐστὶν ἡ τῆς κοινῆς γνώμης διαβουκόλησις, δὲν ἠδυνάμεθα ἀλλαγῶσε νὰ καταφύγωμεν ἢ ν' ἀπευθυνθῶμεν ὡς ἀπλοῖ πολῖται καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐτέρας ἀξιώσεως πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὸν συντάκτην τῆς ὁμογενοῦς ἐφημερίδος "Τερτζουμάνι Χακιιάτ", ἣν τρωσιστὶ γεγραμμένην ἠθέλησαν ν' ἀναμιξῶσιν εἰς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα ἐπίκουρον παραλαυθάνοντες καὶ Ὀθωμανοὺς συμπολίτας. Ἰδοὺ αἱ ἐν λόγῳ ἐπιστολαὶ ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9/23 Σεπτεμβρίου 1885.

Παναγιώτατε,

Ἀπεύθυνα καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα καὶ πρὸς τοὺς ἄλλοις ὁμογενεῖς τὴν περὶ διασυλήσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη Ἐκξερδζῆ ἐγκύκλιόν μου. Ταύτης τὸ περιεχόμενον αἱ ἐφημερίδες Κωνσταντινουπόλεως καὶ τινες ἐνταῦθα ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς, ὡς γράφουσι, κατέκριναν ἀποκηρύξαντες τὴν τόλμην καὶ τὸ θάρρος τοῦ γράφοντος, ἀλλὰ καίπερ τῇ

αὐθεντικῶν οὐκ ἠδυνήθησαν ἀρνηθῆναι τὴν ὑπαρ-
ξιν τῆς διασυλουμένης περιουσίας ἀλλ' ἄλλοια καὶ
ποικίλα γράφουσαι κατ' ἔμπνευσιν καὶ εἰσήγησιν τοῦ κ.
Α. Ζαρίφη, δεικνύοντα τὴν εἰς ἦν ἐνέβαλεν αὐτὸν παρα-
χρῆν ἢ ἐγκύκλιος, περιώρισαν τὴν περιουσίαν τοῦ ἀοι-
δίμου Ἰσουφάκη εἰς 25,000 λίρας ὀθωμανικᾶς ἀντὶ
τῶν 65,000 σμικρύνουσαι οὕτω καὶ τροποποιούσαι τὸ
ἀληθές ποσόν, ὅπερ γνωρίζει τὸ κοινὸν καὶ οἱ τότε
συνεπίτροποι τοῦ Γ. Ζαρίφη καὶ τοῦτο· ἵνα ἀπαλλάξωσι
τὴν μνήμην τοῦ εὐεργέτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ
Γένους ἐκ τῆς προσαπτομένης αὐτῷ κηλίδος τῆς παρα-
χρήσεως ἑνὸς τοσοῦτω μεγάλου προσῶ. Ἀλλὰ διὰ
τοιούτων πλαγίων μέσων καὶ αὐθεντικῶν δημοσιεύσεων
δύναται ποτε νὰ κατορθώσῃ τοῦτο; Ἐστῶσαν τοῦ-
λάχιστον συνέπεις πρὸς ὅσα τὰ πρῶτον ἀπεβλήθη
ἢ “Κωνσταντινούπολις” διὰ τοῦ φύλλου αὐτῆς τῆς
27 Αὐγούστου ὁμοίως ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς, ἥτις ὡμο-
λόγησεν ὅτι ἀληθῶς ὁ ἀοιδιμος Ἐκζεραδζής κατέλιπεν
ἐν λαθεῖν του παρὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς
Κυβερνήσεως ἀνερχόμενον εἰς λ. τ. 65,000 περίπου·
νῦν δὲ ἐκ δευτέρας αὐθεντικῆς πάλιν πηγῆς σμικρύνου-
σα αὐτὸ προσθέτει ὅτι ἀρῆκε καὶ εἰς μετρητὰ ὑπὲρ
τάς 6,000 λίρας, ἃς ὁμοίως ἐνετείλατο νὰ διατεθῶσιν
ὑπὲρ ἔθνικῶν σκοπῶν καὶ τὰ ὅποια ὁ Γ. Ζαρίφης
διένειμε προσθεῖς καὶ ἐκ τῶν ἰδίων ποσόν τι οὐκ εὐκα-
ταφρόνητον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθέσεως τοῦ δωρη-
τοῦ. Ἠκούσθη ποτὲ, Παναγιώτατε, τοιοῦτον τι καὶ
ὑπὲρ τίνος καὶ τίνων διετέθη καὶ διενεμήθη; Τὸ

κοινὸν διατελεῖ εἰ πλήρει καὶ τελεία ἀγνοία, μηδὲ τοῦ ἐφημεριδογραφικοῦ κόσμου τοιοῦτόν τί ποτε διακηρύξαντος. Εἶνε λοιπὸν καὶ τοῦτο δημοκοπικὴ νεὰ πλεκτάνη ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς καὶ πάλιν ἀπορρέουσα. Περὶ δὲ τῶν μήπω, ὡς λέγουσι, συναχθεισῶν ἐκ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, λιρῶν “ὁ Νεολόγος” καὶ ἡ “Κωνσταντινούπολις” μᾶς διεβεβαίουσιν ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη διατελεῖ οὔσα ἐν καλῇ ὁδῷ. Ἐγκάρδιον ἤθελον αἰσθανθῆ χάραν, ἂν ἡ ὁμολογία τῶν αὕτη ἦν εἰλικρινῆς καὶ ὄλως ἀγνή. Ἄλλὰ ποῖος φροντίζει περὶ τῆς κανονίσεως τῆς ἐν λόγῳ περιουσίας ἡ ἡ Ὑπατέρα Παναγιότης ἔχουσα καὶ δικαίωμα καὶ καθῆκον εἰς τοῦτο; Ἄν ἡ Ὑπετέρα Παναγιότης διαπραγματεύεται ὄντως μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως πρὸς σύναξιν τοῦ ἀληθοῦς καὶ πραγματικοῦ ποσοῦ ἀπὸ τοῦ 1865 ὑπολογιζομένου, ἡ κοινὴ γνώμη ἔσται ἀναπεπαυμένη ἀναμένουσα τὴν ταχέαν αὐτοῦ ἐκκαθάρισιν ἂν ὅμως καὶ πάλιν, ὡς αἱ ἐφημερίδες γράφουσιν, ὁ υἱὸς τοῦ Γ. Ζαρίφη διεξάγει τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, τὸ πρᾶγμα δεῖται πολλῆς προσοχῆς καὶ μεγάλης δυσπιστίας. Ὁ Γ. Ζαρίφης ἀπὸ τοῦ 1865 ἐκτελεστής τῆς διαθήκης καὶ τέλειος πληρεξούσιος τῆς ἐφορίας τῶν ἐθνικῶν καταστημάτων, ἐν μεγίστῃ δὲ παρὰ τῇ Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει διατελῶν ἰσχύϊ δὲν κατώρθωσεν, ὡς αἱ ἐφημερίδες διςχυρίζονται, ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη νὰ εἰσπράξῃ ἢ συμψηφίσῃ τό λαβεῖν τοῦτο καὶ θέλει φανῆ τοῦ πατρὸς ἰκανώτερος καὶ ἰσχυρότερος ὁ υἱός; Ἐπιτρέψατέ μοι, Παναγιώτατε, νὰ ἀμφιβάλλω καὶ

μετ' ἐμοῦ ἅπανσα ἡ κοινὴ γνώμη· θέσατε καὶ τὸν λόγον
τοῦτον, Παναγιώτατε, τῆς αὐθεντικῆς πηγῆς ὑπὸ
κάθαρσιν. Ἄλλ' ὁ οἶκος Γ. Ζαρίφη ἐπὶ εἰκοσαετίαν
ὄλην εἶχεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὴν διαθήκην καὶ τὰ
σχετικὰ τοῦ λαβεῖν ἔγγραφα, καὶ οὐδὲν, ὡς νῦν μᾶς
λέγουσι, κατωρθώθη. Ἄν οὕτως ἔχει, καὶ εὐχόμε-
θα τοῦτο χάριν τῆς μνήμης τοῦ Γ. Ζαρίφη, διατὶ ἐν τῷ
μεταξὺ οὐχ ἅπαξ, οὐδὲ δις δὲν κατέστησε κοινωνὸν
τούλάχιστον τῆς ἀποτυχίας τῶν ἐνεργειῶν του τὴν
Ἐφορίαν καὶ οὐδὲν διεκοίνωσεν αὐτῇ, οὐδὲ ἐπεκαλέσθη
τὴν συναρωγὴν τοῦ κατὰ καιρὸν Πατριάρχου καὶ τοῦ
μικτοῦ ἐθνικοῦ Συμβουλίου; Μεγάλην δ' εὐθύνην ἀνα-
λαβὼν ἐνώπιον τοῦ ἔθνους καὶ βλέπων τὴν βραδύτητα
τῆς διακανονίσεως διατὶ δὲν παρέδωκε τῷ Πατριαρ-
χείῳ τὴν διαθήκην καὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα καὶ δὲν
ἀπέλυεν ἑαυτὸν πάσης δυσφημίας πρὸς διασύλησιν;
Διὰ ταῦτα οὐ μόνον ἐγὼ, Παναγιώτατε, ἀλλὰ καὶ
ἅπανσα ἡ κοινὴ γνώμη πιστεύει μετὰ πεπειθήσεως εἰς
ὅσα αἱ κακαὶ γλῶσσαι περὶ τῆς τεκταινομένης ἱεροσυ-
λίας διαθρυλλοῦσι καὶ θεωροῦσι τὰ ἐν τᾷς ἐφημερίαι
διαδιδόμενα ὡς ἀτυχῆ ἀπηχήματα ἀγωνιώσης ὑπερασ-
πίσεως· ἄλλως δὲ τὰ παρὰ τοῦ ἰδίου Λ. Ζαρίφη ἐν τινι
δείπνῳ παρὰ τινι τῶν αὐτόθι ὁμογενῶν νοηλῶς δια-
μειφθέντα ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκ Παρισίων δι' ἐπιστολῆς
ἔγραφεν αὐτῷ τὰ περὶ τῆς περιουσίας τοῦ Ἰσουφάκη
ὅτι διέθετε κατὰ τὸ δοκοῦν καὶ ὑπὲρ ἐθνικῶν καταστη-
μάτων, ἐν οἷς οὔτε τὰ νοσοκομεῖα περιλαμβάνοντο,
ἀλλ' οὔτε καὶ τὸ ὄνομα τούλάχιστον τοῦ δωρητοῦ

διεκρηύττετο, προσήρχοντο άρωγοί και έπίκουρα εις όσα μετά τινος έντάσεως διαδίδονται και διαθρυλλοϋνται.

Τούτων ούτως έχόντων, Παναγιώτατε, τὸ έθνος περιμένει παρά τῶν φιλανθρωπικῶν διαθέσεων τῆς Υμετέρας Παναγιότητος τὴν διάσωσιν τῆς ὅλης περιουσίας τοῦ αἰοδύμου δωρητοῦ και τὸν κανονισμόν αὐτῆς σὺν τῷ τόκῳ μέχρι τῆς σήμερον κατὰ τὴν ἀρχικὴν διάθεσιν και εις ὄνομα τοῦ αἰοδύμου ευεργέτου. Παρ' Ὑμῶν, Παναγιώτατε, έξαρτᾶται τοῦτο. Ὑμεῖς ἐστὲ ὁ φύλαξ και ὁ σωτὴρ πάντων τῶν ἐθνικῶν κειμηλίων. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀληθές ποσὸν τῆς περιουσίας, ὅπερ ἡ κοινὴ γνώμη ἀπαιτεῖ, δύναται ευκόλως νὰ φωτισθῆ τὸ έθνος, ἂν εὐδοκῆσῃ ἡ Υμετέρα Παναγιότης νὰ διατάξῃ τὴν ἀναγκασίαν τῆς διαθήκης ἐπισήμως πᾶσα τῶν Πατριαρχείων ἀνεκχωρημένης.

Ταῦτα ἔκρινα καθήκον νὰ υποβάλω ὑπὸ τὴν Ὑμετέραν ἀνωτάτην πνευματικὴν ἀρχὴν και νὰ ἐκθέσω τῇ Υμετέρᾳ Παναγιότητι, ἧς ἀσπαζόμενος τὴν παναγιάν Αὐτῆς δεξιάν διατελῶ ἐσσεῖ.

Τέκνον ἐν Χριστῷ πειθήνιον.

Ἡ δὲ πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς “ Τερζουμανι-
Χακηκάτ ” ἀπάντησις μου ἔχει ὡς ἑξῆς.

*Monsieur le Directeur du journal
Tertzoumani-Hakikat, à Constan-
tinople.*

J'ai lu il y a quelques jours, dans le numéro 190 du journal *Constantinople*, la traduction d'un article que vous avez inséré dans votre excellent journal, en réponse à la circulaire qui traite de la fortune et du testament de feu Isoufaki Ekzerdji. Le zèle avec lequel vous écrivez est digne d'éloges et témoigne de votre impartialité! Permettez-moi cependant de vous faire observer que dans l'affaire qui nous occupe, vous avez pensé et avec raison que la responsabilité incombait à la Presse hellénique, et par conséquent vous n'avez pas voulu rechercher minutieusement et exactement la vérité; mais, en votre qualité de bon patriote et de journaliste impartial, vous prendrez, j'en suis sûr, en main la cause de nos Hôpitaux nationaux qui recueillent un grand nombre de nos concitoyens.

Depuis 1865, ces hôpitaux se voient privés d'une immense fortune. A cette époque, un grand bienfaiteur, Isoufaki, leur légua par testament tout son bien, qui montait à 65,000 livres turques. Isoufaki avait à recevoir cette somme du Gouvernement impérial ottoman pour des fournitures de fer qu'il avait faites à la Poudrière, dont il était le serrurier en chef (*Ekhertzipacchi*).

A la mort d'Isoufaki, sa famille envoya de suite à l'Ephorie des Hôpitaux son testament et les papiers y ayant rapport. L'Ephorie était principalement composée en ce moment de MM. Stefanovich, Georges Zarifi, Ch. Zographos, du docteur X. Zographos et autres. Ces messieurs chargèrent l'un d'eux, M. Georges Zarifi, d'encaisser la susdite somme, et lui confièrent à ce propos le testament et les pièces à eux communiquées. Mais depuis cette époque jusqu'à sa mort, M. Georges Zarifi ne mentionna aucun de ces encaissements et ne parla même plus de cette affaire ! Dix-huit longues années étaient cependant écoulées depuis 1865. Même après la mort de Georges Zarifi, sa famille garda un silence prudent.

Néanmoins le mystère qui entourait cette affaire excita la curiosité d'un des membres de l'ancienne Ephorie. C'était dans un dîner. Le

filz aîné de feu Georges Zarifi, M. Léonidas Zarifi, était parmi les convives. Il fut mis en demeure de répondre catégoriquement. D'abord il balbutia quelques phrases timides qui ne firent qu'exciter la curiosité ; mais pressé de plus près, il avoua que son père, quelque temps avant sa mort, par une lettre datée de Paris, lui faisait connaître la manière dont il avait disposé à sa fantaisie de l'héritage d'Isoufaki Ekzerdji, qui appartenait pourtant complet et tout entier aux Hôpitaux grecs de Constantinople.

Même en admettant, ce qui serait une profanation, que M. Georges Zarifi ait distribué cette fortune à sa guise au nom du grand Bienfaiteur Isoufaki, cependant ce nom n'a été nulle part mentionné, et ceci pour une bonne raison, c'est que Georges Zarifi prodiguait la fortune d'Isoufaki en son propre nom.

La chose s'ébruita, les consciences se révoltèrent, et les journaux se virent obligés d'en parler. Chose curieuse pourtant, ce qui devait arriver n'arriva pas.

Il était tout naturel, n'est-ce pas, que la publicité cherchât à connaître ce qu'était devenue la dot des Hôpitaux grecs ! Je ne voudrais certes pas qu'on accusât injustement la mémoire d'un homme qui mourut honoré.

Mais ne devait-on pas chercher à mettre en lumière cette ténébreuse affaire? Les journaux, tout au contraire, prirent fait et cause pour la famille Zarifi, et sans puiser la vérité à des sources autorisées, ils la puisèrent à la fontaine de la maison Zarifi, et ils déclarèrent catégoriquement qu'une partie de la fortune d'Isoufaki a été en effet encaissée, mais qu'elle a été distribuée, et que l'autre partie, la plus importante, est encore dans les caisses du Gouvernement! Même sicela est vrai, pourquoi les Zarifi n'ont-ils pas versé les sommes encaissées aux Hôpitaux grecs à qui elles étaient destinées?

Vous voyez, Monsieur le Directeur, que tout ceci n'est pas clair. Comment voulez-vous qu'on puisse admettre tous ces racontars? C'est d'une affaire très sérieuse qu'il est question maintenant; ce ne sont plus des particuliers qui peuvent dorénavant s'en occuper, c'est le Patriarche qui doit mettre cette affaire au clair et qui ne doit pas permettre le détournement d'une seule obole.

Cette fortune était destinée aux Hôpitaux, c'est aux Hôpitaux qu'elle doit revenir intacte et complète avec les intérêts qui lui sont dus. En outre, comme on discute la somme léguée aux Hôpitaux, pour calmer l'opinion publique,

le Patriarche doit publier officiellement le texte du testament d'Isoufaki Ekzerdji.

C'est la conviction que j'ai dans votre patriotisme et dans votre impartialité qui me pousse à vous donner toutes ces explications. En défendant cette cause, vous aurez droit à la reconnaissance des malheureux qui trouvent un soulagement de leur misère et de leurs maladies dans les Hôpitaux de Constantinople.

Agréez, Monsieur le Directeur, l'expression de mes sentiments les plus distingués.

Athènes, le 15/27 septembre 1885.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Οὕτως ἔχει τὰ περὶ τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο ζήτημα· σκοπὸς δὲ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης οὐκ ἔστιν ἕτερος ἢ νὰ διαφωτισθῇ ἡ κοινὴ γνώμη ὅπως μὴ ἐπιτρέψῃ νὰ διατελῇ περιουσία οὐκ εὐκαταφρόνητος ὑπὸ τὰ παρασκήνια τοῦ οἴκου Γ. Ζαρίφη, ἀλλὰ νὰ ἐπανέλθῃ ὅτι τάχιστα ὅποι προώρισεν αὐτὴν ἢ φιλόανθρωπος καὶ φιλογενῆς ψυχὴ τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη σῶα καὶ ἀκεραία ἄνευ οὐδεμιᾶς κολοβώσεως ἀλλὰ δὴ καὶ μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀποτίσεως. Αἱ αὐθεντικαὶ κοινοποιήσεις καὶ ἐπιδέξιοι περιγραφαὶ καὶ φρασεολογίαι τῆς ἐπιμεριδογραφίας οὐ μόνον οὐδαμῶς ὠφελοῦσι τοὺς ἐπὶ εἰκοσαετίαν οὐδὲν εἰπόντας καὶ πράξαντας ὑπὲρ τοῦ κληροδοτήματος τούτου, ἀλλὰ καὶ ἐμβάλλουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς προσκειμένους καὶ φίλα φρονοῦντας τῇ οἰκογενεῖα ταύτῃ. Εἰ, ὡς διατείνεσθε, ἐν μὲν ποσὸν περὶ τὰς 6,000 λίρας εἰσεπράχθη καὶ διενεμήθη, ὀφείλετε εὐθύς νὰ ὀνομάσητε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ μέρη, εἰς ἃ διενεμήθη, ἐὰν διενεμήθη εἰς ὄνομα τοῦ ἀοιδίμου Ἰσουφάκη καὶ ἂν ἐγένετο τοῦτο συμφώνως τῇ ἀρχικῇ καὶ μόνῃ ἐγκύρῳ διαθήκῃ αὐτοῦ· ἄλλως δὲ τίνι δικαίωματι καὶ διατὶ ἐν κρυπτῷ καὶ παραδύστῳ ἐγένετο, ἐὰν ἐγένετο ἢ διανομὴ αὕτη, ἀφέθησαν δὲ ὅλως ἐκτὸς καὶ ἐν οὐδενὸς μοίρᾳ τὰ ἔθνικα νοσοκομεία, δι' ἃ, ὡς θετικῶς γινώσκομεν, ἦν ὅλη ἡ περιουσία διατεθειμένη; Ἐπειτὰ

διατι ἐπὶ ὅλην εἰκοσαετίαν ὁ οἶκος Γ. Ζαρίφη καὶ ζῶντος τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτοῦ καὶ ἀποθανόντος κρατεῖ ἔτι ἐν ταῖς χερσὶ καὶ ἀνοικτὸν, ὡς διατείνεται, τὸ παρὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως λαβεῖν τοῦ Ἰσουφάκη περὶ τοῦ κληροδοτήματος τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων; Δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψει ὅτι, καὶ οὕτως ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ὁ οἶκος Ζαρίφη εἶνε ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ὑπεύθυνος ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους διὰ τὴν καθυστέρησιν ταύτην καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς ἀρὰς τοσοῦτων ἀτυχῶν πλασμάτων στεναζόντων ἐν κρύπταις καὶ μὴ δυναμένων τυχεῖν τῆς τῶν ἐθνικῶν νοσοκομείων ἀντιλήψεως ὡς ἐξ ἑλλείψεως πόρων; Ἀλλ' οὐχί, τὰ γραγόμενα καὶ διαδιδόμενα οὐδεμίαν ἀποδείκνυσι εἰς τὴν ἀλήθειαν· ἡ τηλικαύτη βραδύτης καὶ ἡ νεκρική σιγή τοῦ ζητήματος τούτου δεικνύουσιν ἡλίως φαινότερον ὅτι ὁ οἶκος Ζαρίφη ἠθέλησε νὰ διατελῇ κύριος τοῦ κληροδοτήματος τούτου· ἂν μὴ διεσπλήθη ἡ περιουσία τοῦ αἰοδίμου ἐκείνου ἀνδρὸς καθ' ὀλοκληρίαν, διατελεῖ δυστυχῶς εἰς τὸ σημεῖον νὰ παρασιωπηθῇ διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλου λόγον καὶ νὰ διαγραφῇ τελέως ὡς οὐδέποτε ὑπάρξασα καὶ σάρκα σχοῦσα. Τοιοῦτόν τι τεκμηριούται ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων. Ἡμεῖς δὲ κακοδαιμονίζομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀναλογιζομένους ὅτι καὶ ἡ τελευταία ἐλπίς ἐπὶ τὸ Πατριαρχεῖον περὶ τῆς διασώσεως τῆς περιουσίας ταύτης κινδυνεύει νὰ ἀποβῇ κενή, τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐπηρεαζομένων ἢ μὴ τολμώντων μηδὲν πράξαι ἕνεκα ἐπιδράσεως τῆς τοῦ οἴκου Ζαρίφη ὁμόφρονος ὁμάδος, “ ὁ tempora! ὁ mores! ”

ὑποχωρήσατε ἔτι πρὸ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐπιπλάστου
αὐτοῦ αἴγλης! Ἐξακολουθεῖτε ἐν ταῖς ἐφημερίσι καὶ
τοῖς ἐγκωμιαστικοῖς λόγοις νὰ θυμιᾶτε τὴν μνήμην
ἀνδρὸς φέροντος ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ τὸν νοσφισμὸν
περιουσίας μεγάλης καὶ ἀπέναντι ταύτης δόντος ψυχία
τινὰ καὶ ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ὀλιγίστοις ἔθνοις
καταστήμασιν. Ὁ καιρὸς δὲν εἶνε μακρὰν, καθ' ὃν ἡ
μὲν κοινὴ γνώμη ἐξεγειρομένη θὰ ζητήσῃ λόγον παρὰ
τῶν ὑπευθύνων, ἡ δὲ ἱστορία, ὁ μόνος ἀλάνθαστος καὶ
ἀμερόληπτος κριτὴς, δὲν θέλει παραλείψει τὸ ἑαυτῆς
καθῆκον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020821

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ